

Vergaderjaar 2009–2010

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 979

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 december 2009

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij 11 fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC):

1. Mededeling en aanbeveling Digitaal Dividend (Kamerstuk 22 112, nr. 973);
2. Mededeling Global Monitoring for Environment and Security (GMES) (Kamerstuk 22 112, nr. 974);
3. Mededeling inzake bestrijding hiv/aids (Kamerstuk 22 112, nr. 975);
4. Mededeling grensoverschrijdende elektronische handel tussen ondernemingen en consumenten in de EU (Kamerstuk 22 112, nr. 976);
5. Mededeling «een beter werkende voedselvoorzieningsketen in Europa» (Kamerstuk 22 112, nr. 977);
6. Verordening inzake financiële bijstand van de gemeenschap voor de ontmanteling van de eenheden 1 t/m 4 van de kerncentrale Kozloduy in Bulgarije (Kamerstuk 22 112, nr. 978);
7. Mededeling inzake Europees transparantie-initiatief
8. Verslag over etikettering voor dierenwelzijn (Kamerstuk 22 112, nr. 980);
9. Mededeling inzake nieuw partnerschap EU en Landen en Gebieden Overzee, LGO (Kamerstuk 22 112, nr. 981);
10. Kwalificatierichtlijn (Kamerstuk 22 112, nr. 982);
11. Procedurerichtlijn (Kamerstuk 22 112, nr. 983).

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
F. C. G. M. Timmermans

Fiche: mededeling inzake Europees transparantie-initiatief

1. Algemene gegevens

Titel voorstel: Mededeling van de Commissie: Europees transparantie-initiatief: het register van belangenvertegenwoordigers, een jaar later

Datum Commissiedocument: 28 oktober 2009

Nr. Commissiedocument: COM (2009)612

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=198761

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: Niet opgesteld.

Behandelingstraject Raad: Raadswerkgroep Algemene Zaken, Raad Algemene Zaken (waarschijnlijk Spaans Voorzitterschap).

Eerstverantwoordelijk ministerie: Het Ministerie van Buitenlandse Zaken

2. Essentie voorstel

Op 3 mei 2006 publiceerde de Europese Commissie het groenboek «Europees transparantie-initiatief». Dit groenboek bouwde voort op het op 9 november 2005 gepresenteerde Europees transparantie-initiatief dat ten doel heeft om de transparantie van het EU-bestuur te vergroten en de legitimiteit ervan te vergroten. Het kabinet verwelkomde in haar reactie (d.d. 15 augustus 2006) de inzet van de Europese Commissie om de praktijk van het lobbyen transparanter te maken. In haar mededeling d.d. 4 mei 2007 over de follow-up van het groenboek «Europees transparantie-initiatief» verklaarde de Commissie dat het register van belangenvertegenwoordigers in het voorjaar van 2008 zou worden opengesteld en dat het systeem een jaar later zou worden geëvalueerd.

In de mededeling van 28 oktober 2009 evalueert de Commissie het registratiesysteem. De Commissie is van oordeel dat de tot dusver behaalde resultaten, de waargenomen algemene trend en de belangrijkste in deze mededeling geformuleerde opmerkingen bevestigen dat de juiste basiskeuzes voor het systeem werden gemaakt, namelijk: een op vrijwilligheid gebaseerde aanpak, een redelijk niveau van een te verstrekken financiële informatie en aangiften van organisaties veeleer dan van particulieren. Met betrekking tot de op vrijwilligheid gebaseerde aanpak moet evenwel worden opgemerkt dat advocatenkantoren en studiecentra grotendeels buiten het register blijven. Uit het aantal registraties blijkt dat het register een goede basis vormt waarop kan worden gebouwd. Het register kan een nog een beter instrument worden met enkele verbeteringen. Genoemd worden 1) specifiekere richtsnoeren over de kosten waarmee rekening moet worden gehouden in de definitie van «rechtstreeks lobbyen»; 2) het vergemakkelijken van de registratie van studiecentra; 3) een nauwkeuriger schatting van het aantal medewerkers dat betrokken is bij belangenvertegenwoordiging en 4) een verduidelijking van het toezicht- en handhavingsmechanisme.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De Commissie kondigt in de mededeling geen acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan. De Commissie geeft aan dat onderhavige mededeling als basis zal dienen voor verdere besprekingen in de nabije toekomst tussen Commissie en Europees Parlement teneinde te komen tot een gemeenschappelijk register van belangenvertegenwoordigers.

Subsidiariteit: Voor zover tot een beoordeling dient te worden overgegaan, luidt het oordeel: positief. Het gaat hier om transparantie van lobbyactiviteiten bij de instellingen van de EU. Nederland is voorstander van heldere afspraken op Europees niveau en steunt de onderhavige initiatieven van de Commissie.

Proportionaliteit: Voor zover tot een beoordeling dient te worden overgegaan, luidt het oordeel: positief. Het betreft hier een vrijwillig registratiesysteem.

Nederlands oordeel: Nederland steunt het initiatief van de Commissie om een vrijwillig registratiesysteem voor alle belangengroepen en lobbyisten verder te ontwikkelen.

Naar verwachting zijn er geen financiële gevolgen voor de EU-begroting en nationale overheid.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland is een voorstander van een vrijwillig registratiesysteem. Met het verschuiven van bevoegdheden naar Brussel ontstond de noodzaak van een register van belangenvertegenwoordigers. Nederland vindt de grotere transparantie van het lobbyen in Brussel een positieve ontwikkeling. Nederland heeft altijd de voorkeur gehad voor een vrijwillig registratiesysteem voor alle belangengroepen en lobbyisten met daaraan gekoppeld een systeem van monitoring en sanctionering van foutieve registraties en het niet naleven van de gedragscode. Nederland benadrukt dat hierbij van belang is dat dit registratiesysteem zo kan worden ingericht dat er voldoende prikkels tot deelname zijn waardoor ruime deelname aan het registratiesysteem kan worden bereikt.